

ABONAMENTUL

Pe 1 an. . . . 12 lei

Un număr nou 10 bani
vechi 40

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
administrația știrilor și
în condițiile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redacția și Administrația Str. Carol.

Foc și marș funebru

O rază nouă de speranță ne a dat studențimea universitară cu ocazia congresului de la Tulcea. Am văzut această studențime la muncă, și am văzut că în privința Dobrogei împărtășește perfect aceleași vederi ca noi.

'I-am văzut pe studenții naționaliști înflăcărați, așa cum se cade să fie cei tineri în tot-d'a-una. 'I-am găsit antisemiți în cea mai mare parte, iar pe studenții moldoveni aproape fără nici o excepție — așa cum ni se impune prin forța lucrurilor să fim astăzi.

Dar în ce privește mai ales cestiunea Dobrogei nu putem de cât să aducem laudele și felicitările noastre generațiunii care ocupă astăzi băncile celor mai înalte instituțiuni de cultură ale Regatului.

Ca și noi, ei au recunoscut a priori că există o cestiune dogrogei; dovadă e că au ridicat-o în congres și au discutat-o.

Și lor li s'a ridicat cestiunea acordării plenitudinii drepturilor Constituționale dobrogenilor, și pe ei 'i au asediat scandalagii socialiști cu un manifest în sensul suprimării regimului excepțional al Dobrogei, și știți ce au făcut acești studenți cu propunerea în cestiune?

Au strins toate exemplarele, și făcând dintr'ensele o grămadă mare pe piața din Tulcea 'i au dat foc și au pus muzica să cânte marșul funebru.

Ce însemnăză ore acesta? Că generația care încă nici n'a prășit la conducerea treburilor publice găsește de cuviință că ori-ce simptom, ori-ce propunere de a se considera dobrogenii de astăzi ca și cetățenii români de sânge, este așa de prematură în cât nu merită de cât focul în piață și cuvenitul marș funebru.

Atunci ce să mai dicem noi, bătrânii, mai refractari din fire, mai decepționați de loialismul și deplina asimilare a multelor și variatelor naționalități care conlocuiesc cu noi în Dobrogea? Și să nu se uite apoi, că la al nou-șpre-zecelea congres de la Tulcea au participat peste 450 de studenți, adică cel mai mare număr, din câte s'au văzut

până acum în țara Românească. Și părerea lor, părerea conducătorilor de mâine ai țerei acestea, adică și ai Dobrogei, în privința ridicării regimului excepțional, este, după cum vedeți, negativă.

Terminând, am vrea să ni se răspundă la o întrebare:

Cum rămâne cu campania ce o pârțicică din omenii noștri politici și din presa noastră politică susține de peste un an de zile, că este o mare greșală a face în Dobrogea vre-o deosebire între român și neromân; cum rămâne cu diatribele și calomniile cu care de atâta timp ziarele de scandal ale socialiștilor și fleviștilor au gratificat actuala administrație din Dobrogea și în special pe d-nu Nenițescu, primul prefect care de la început a privit ore-cum cu neîncredere cestiunea dacă în intervalul celor 20 ani de stăpânire românească în Dobrogea, am isbit să asimilăm complectamente naționalitățile de aci sau nu?

Care este efectul acestei pasionate și scârbóse campanii?

Studențimea universitară răspunde o telegramă de mulțumire, de laudă și de admirație d-lui Nenițescu; iar propunerea adversarilor săi și ai românismului: focul și un marș funebru.

Onóre studențimei.

Ego.

O vizită curiosă

Cu ocazia congresului studențesc din Tulcea, studentul G. N. Gheorghiu-Berlad, a dezvoltat în mijlocul aplauselor furtunoase ale studențimei și întregii asistenți o prea frumoasă și patriotică conferință, intitulată: „Dobrogea. — Studiu Politico-Social”. Conferința era tipărită în broșuri și autorul a distribuit-o, după terminarea ședinței, la o parte din cunoștințele și amicii săi.

Sera dându-se un bal în saloanele prefecturii de către studenți, unul dintr'înșii, studentul L. a lăsat broșura în cestiie sub pălărie pe o ferăstră de ale prefecturii.

La acel bal, nu știu prin ce împrejurare a luat parte și vre-o 4 „studenți” ruși de la Odesa, care sosiseră tocmai în acel moment cu vaporul, și cărora studentii noștri le-au făcut o primire destul de cordială ca în niște adevărați colegi. La plecare însă unui din acești studenți a găsit de cuviință să ia cu sine și broșura studentului L. fără să 'i-o fi cerut, lucru ce de sigur studentul L. nu ar fi refuzat. Ne prinde mirarea. Un student.

CRONICA

HRANA ȚILNICA

Unul din interminabilii mei confrăți din România, băiat foarte inteligent de alt-tel, cum suntem noi gazetarii, scria mai deună-și că folia dumnealui constituie pentru cititorii pardon hrana țilnică.

Va să zică, dumneata Cititorule, care înghiți pe fie-care și câte 6 pagini din „Adevărul”, minus insipida corespondență a lui Chitibus către Marioră; câte un ceorșaf ca țapa „Voința Națională”; câte un dop de saca ca madam „Dreptatea” d-lui Toni Bacalbașa; și dacă 'i avea burtă de popă să mai înghiți și „Istrul” cu toate vietățile ce trăiesc într'însul — apoi trebuie să fii ca un..... scuză-mi expresia de gras.

Dar și grăsimia prea multă iar face rău..... unul din comiteții noastre poate să vă spună..... și d'ala ne am socotitără și ne am chibzuitără noi ca să scotem „Centrul Dobrogei”. Așa dar și prin urmare pentru-că și drept aceea fiind-că nu dă la totă lumea mâna să ia în toate zilele câte un pahar cu șampanie după masă, cum nu poate să cumpere nici „Centrul Dobrogei”, d'ala îl punem în consumație numai Duminecă, când și bogatul și săracul poate să 'și procure o mâncare mai alăskă. Hrana țilnică a confratelui cu chestia o fi ea bună, căci știți vorba aia: ogarul turcului, de fôma, mânca și mere pădurește, dar e bine când poți să savarezi din când în când și ceva mai distinghe.

Fă tot posibilu, cititorule și 'ți procură mai cu exactitate „Centru” dacă nu vrei să ajungi la nivelul intelectual al indivizilor a căror valoare n'o face de cât grăsimia.

Noroc că cititorii noștri s'înt toți băieți deștepți și ne au înțeles mai dinainte.

Confrer.

Așa stau lucrurile?

Ne am informat de la o persoană destul de serioasă că un înalt ofițer de poliție Judiciară din Tulcea, voind să 'și răbune în contra administrației, prin implicarea într'un fapt de bătae, a unui nenorocit de mic funcționar din Babadag, s'ar fi exprimat într'o familie de altă naționalitate tot din Tulcea, că ar vrea cu ori-ce preț să implice pe acel funcționar dar nu are probe. Se mai spune că tot acel ofițer al ministerului public ar fi învâțat pe reclamant să aducă, de și a treia zi după scripturi, pe un dat afară din slujbă, ca să facă declarația de inculpare, atât de necesară stimabilului gardian al dreptății.

Vom stabili înaintea cuvenitei instanțe alibiul și vom dovedi șperjurul martorului propus de reclamant în convență cu descoperitorul adevărurilor. De data asta șperăm că vom putea da cărțile pe față și vom dovedi că Justiția absolută nu admite simpatiile de conaționalitate, cu atât mai mult cu cât aceste simpatii sunt contrarii Statului și intereselor lui în Dobrogea. E un proverb pe care îl înțelegem numai noi românii, că „ulciorul nu merge de multe ori la apă.”

I. N.

GURILE RELE

Există în Babadag un soi de indiviți, care deprinși a-și lua aere de censori ai autorităților publice și omenilor cum se cade, n'au nimic mai bun de făcut, de cât să latre ca câinele la lună pe socotela lui X sau Y, mândind cu murdarele lor bale tot ce-l onest și sărguitor.

Întrebatuș'au însă vr'o dată, acești flămânzi și desculți indiviți, dacă cinstita lor indeletnicire le-au realizat vre-un folos ore-care, sau dacă le-a indulcit măcar situațiunea lor de cască-gură, de pierdere vară? Sigur că nu. Credem din potrivă. Noțiunea cunoștinței de sine e un ce atât de abstract pentru niște asemenea specimene, în a căror suflet a amorțit ori-ce simț de demnitate și de onóre, în cât n'au nici ochi să vadă, nici urechi să audă, în ce situație mizerabilă sunt (inuși)—fără pâinea de toate zilele și lipsiți de ori-ce importanță în societate — din cauza rului obicei, de a tot lătra la lună ca niște desmetici.

Și să nu credea, că aceste guri rele sunt numai dintre acei dați atară din slujbe pentru cuvintul că n'au fost în stare, să împartă două paie la trei măgari; nu, se găsesc asemenea păcătoși sêmânță chiar și printre unii comercianți gata a se prăvăli în brațele talimentului; și, dacă nu-l cu supărare să spunem adevărul în totă goliciunea lui, chiar unele cocoșețe nu se dau îndărăt, când e vorba de a face cor cu alde tărăe-brâu. Ei cam dureros adevărul, dar adevăr este.

Ce-l pasă nătărăului ca n'are pantaloni....., ori coconiței că copilașii-'s nepălași și necăutași; chestia principală pentru ele; de ce sub-prefectul se plimbă cu trăsura pe arcuri, și de ce umblă judecătorul, profesorul sau alt funcționar public mai îmbrăcași ca ei. De ce?

Ce să zică unor ast-fel de specimene? Dobitoei.

P. C.

(Așa e pe la noi, Domnule nu te supăra. N. R.)

CONGRESUL STUDENȚESC

Primirea la Tulcea

Primirea ce s'a făcut studenților la Tulcea a fost din cele mai entuziaste. Când vaporul „Oriental” a ancorat în portul Tulcea, strigăte nesfârșite de ura isbucniră din piepturile a miș de cetățeni ce așteptau în port. În același timp, muzica regimentului 33 de infanterie intonă imnul „Deșteptă-te române”.

Când vaporul opri în portul Tulcea, d. I. Dinescu, primarul orașului, a întâmpinat pe studenți cu cuvinte foarte căldurose, la cară a răspuns studentul Pion Popescu.

De aci studenții porniră în ordinea următoare: 4 jandarmi călări, muzica, școlile primare, de meserii,

profesionala, consiliul comunal în frunte cu d. primar Dinescu, apoi în urma studențimea universitară. Întreg orașul era pavoazat.

Cina

Într-o cantină improvisată se servi cina studenților congresiști. O sală lungă de 30 metri, cu 3 rinduri de mese, aranjate destul de frumos, era cantina improvisată.

În interior densa era împodobită cu brazii, trestie de mare și portretele omenilor ilustrați ai țării.

La orele 2 se începu cina. Trebuie să spunem că gustarea a lăsat mult de dorit. S'a servit unt, pește rasol și cartofi. În tot timpul mesei a domnit cea mai perfectă liniște. Cina s'a sfârșit la orele 3.

Deschiderea congresului

La orele 4 și jumătate congresul s'a deschis sub președinția provizorie a studentului ieșean Velciu. Se propuse apoi a se proclama și d. Dinescu, primarul orașului Tulcea, ca președinte de onoare și a dăruirea admise.

La proclamarea persoanelor cari se propuneau ca președinte al congresului se născu un tumult general. Unii propuneau pe președintele comitetului național studentesc pe d. Demetrescu-Brăila, alții pe d. Ștefănescu-Galați.

Se cere atunci votul secret. O parte dintre studenții cereau însă votul pe față și aceștia erau studenții ce propuneau candidatura d-lui Ștefănescu-Galați. La urma se hotărî alegerea președintelui cu vot nominal aclamativ.

D-nu D. Danielopol luă atunci cuvîntul. Aci se născu un tumult general. Unii susțineau că d. Danielopol n'are dreptul să ia parte la congres, de ore-ce nu mai face parte din corporațiunea studentescă, ca unul ce și-a luat licența în drept; alții însă cereau să fie lăsat să vorbească, de ore-ce este înscris la litera.

D-nu Danielopol încercă dar să vorbească; strigăte nesfârșite de protestare însă izbucniră și d-sa fu nevoit să renunțe la cuvînt.

Alegerea președintelui

Se procedă în sfârșit la alegerea președintelui. Candidații propuși sunt d-nii: Demetrescu-Brăila și Ștefănescu-Galați.

Iată rezultatul votului:

Inscriși 211 studenți bucureșteni și 55 ieșeni; total 267.

Au intrunit: D. Ștefănescu-Galați 140 și d. Demetrescu-Brăila 103.

Se proclama deci președinte al congresului d. Ștefănescu-Galați, dar se fac ovații ambilor candidați.

Cestiunea dobrogeană în Congres

Ce prevedeam noi s'a întâmplat aiodazi. Nu-i multă vreme de când răspundînd unei reviste din „Dreptatea” am dis că, sosirea congresului studentesc la Tulcea, nu pôte de cât să ne bucure, căci această împrejurare ne oferă ocaziunea să arătăm nu numai studențimei universitare adevărata situațiune din Dobrogea, ci și presed din Capitală și din țară, care de obicei însoțește congresele studenților, să-l punem în evidență lipsă de cel mai mic pic de seriozitate a corespondenților săi din această provincie.

Studentii au venit în Tulcea: prin numărul lor mare, s'au împrăștiat în toate părțile orașului; au vizitat totul. Și știți care a fost rezultatul minuioselor lor observațiuni? Admirabila conferința asupra „Cestiunii dobrogene” în care studentul Gheorghiu din Bêrlad într-o erudită disertațiune a arătat în culorile cele mai vii adevărata situațiune din Dobrogea, vestejind cu ultima energie agitațiunile panslaviste, pornirile antiromânești și încercările de preponderanță ale bulgarilor, grupul etnic, care se găsește aci în Dobrogea, în cea mai infimă minoritate față de elementul românesc și care n'a cruțat nici un mijloc, spre a compromite în fața străinătății stăpînirea românească.

Tinêrul și inteligentul student din Bêrlad a fost viu felicitat de președintele congresului pentru admirabila sa conferință; iar studențimea și publicul auditor a subliniat prin tunete de aplauze ultimele cuvinte ale conferențiarului, când a arătat că comitetul de 15, care a mers în toamna anului trecut la Rege, și prin petițiune l'a urât domnie lungă asupra Dobrogei, era compus din aceiași persoane, care au semnat telegrama către Batemberg, „dorind Dobrogei aceeași sortă ca și Rumeliei”.

Faptele au vorbit cu atîta elocință în această împrejurare, în cât nouă, care ne-am făcut datoria ale arăta la timp pe adevărata lor față — nu cum se încercau adversarii noștri să le denatureze — nu ne rovine de cât o adevărată satisfacțiune sufletească că ne-am făcut datoria în conștiință.

Dreptatea și Lumea-Nouă să-și primeze corespondenții din Tulcea.

Ultime Telegramme

Comisiunea de revizuire a procesului Dreyfus s'a reunit la ministerul de justiție. Deliberările sunt foarte secrete. Ele vor urma în fie-care zi și se vor termina înainte de începutul săptămînei viitoare.

DE PESTE MUNȚI

Ziarele de peste munți comunică următorul incident caracteristic:

Împăratul Frantz Iosef cu ocazia manevrelor din Banat, din săptămînele trecute, vădînd miile de Români ce priveau la manevre, a exclamat:

„Vahrhaftig ich möchte glauben in Romänien zu sein, wenn ich nicht wüsste, das ich in Ungarn bin”.

Pe românește:

„Intr'adevăr, așa crede că sunt în România, dacă n'aș ști, că sunt în Ungaria”

Tot cu ocaziunea manevrelor din Banat, un soldat secul ajungînd la Lugoj, a început să injure Ungaria, dicînd că ce fel de Magyarország este asta, când el de șase săptămîni încontinuu călătorește și nu a dat de nici un ungar, ci numai de „Valahii” se întâlnește pretutindeni

Ziarele ungurești spun că în ziua de Sf. Marie, un imens număr de țărani români din Maramureș și Crișana s'au dus să tacă un pelerinaj la pompoasă biserică din Șişești, parochia părintelui Lucaci. Jandarmii consemnați în Șişești și împrejurime au risipit pe țărani.

D. Mario Roques, profesor la școala normală superioară din Paris, a sosit la Sibiu, unde va sta timp mai îndelungat ca să studieze obiceiurile și moravurile poporului român.

Asasinarea Impăratesei Austriei

Evenimentul care săptămîna asta a zguduit lumea întregă, aruncînd pe planul al doilea și chestia Dreyfus și aceea a dezarmării, e asasinarea de către un anarhist a împăratesei Elisabeta, a Austriei. Acest odios asasinat s'a comis la Geneva, în Elveția, în următoarele împrejurări:

Împărateasa părăsea hotelul „Beau-Rivage” la 12 și 40 minute, îndreptîndu-se spre imbarcaderul vapoarelor, când un individ atacă pe Majestatea Sa precipitîndu-se asupra ei și l'a dete o lovitură violentă. Împărateasa căzu, în urmă se ridică, ajunse până la vapor unde și pierdu cunoștința.

Căpitanul nu voia să plece, cu toate acestea a dat semnalul plecării în urma insistențelor persoanelor din suita împăratesei.

După ce vaporul a eșit dintre grămețile de pietre și nisip aruncate în canalul de lângă port pentru a opri năvala valurilor, se reintorse la imbarcader. Atunci se află că împărateasa nu-și venise în fire.

Împărateasa fu transportată la hotelul „Beau-Rivage” pe o targă făcută la moment Vestmintele ei aveau pete de sînge.

Cîte-va minute după intrarea sa în hotel, împărateasa a murit. S'a constatat că primise o lovitură de pumnal în regiunea inimii.

Asasinul este un anarhist anume Luccheni.

Corespondența din Galați

Domnule Director,

Abia am isprăvit ultimele rinduri din corespondența ce v'am trimis cu poșta trecută, și Morfeu începînd să-și fluture aripile lui drăgălaș pe dinaintea ochilor mei destul de încercuți prin ochiadele „brunei” din balcon, închisei repede plicul incredințându-l chelnerului, ca să-l predea dis-dimințea la poștă, și adormii mai repede ca o copilă care n'a fost sbumciumată încă de săgețile veninoase ale amorului.

Obosit cum eram de călătoria din ajun, și de puternicele emoțiuni ce-mi cauzase aparițiunea de vis-à-vis, credeam c'o să dorm dus până a doua zi, dar cum nici odată socotîla de acasă nu se potrivește cu cea din țerg, nici eu n'avusei parte de acel repaos vivicător al somnului, cum îmi închipuiam. Tota noaptea am dus'o numa n'r'un sbucium, numai în visuri zguduitoare—visam că bruna din balcon reușise să corupă chelnerii hotelului să se introducă în taină în odaia mea și prin grațiile ei seducătoare, să facă din mine—om gospodar în tota puterea cuvîntului, însurat la vîrsta de 17 ani—o jucărie în mâinele ei; un om, care trage cu lunetele pe un trecut încadrat în cinste și fidelitate către familia lui.

O tempora, o mores!

Dar bine încă că toate acestea n'au fost de cât visuri, și visurile cum sunt ele dispar odată cu cea dintîi rază de lumină, ce se ivește pe ferestra odăii or cărui muritor.

Deșteptat din somn adona zi, prima mea grijă a fost să deschid ferestra odăii mele, ca să privesc aspectul matinal al străzii, și să respir puțin aer mai curat. Dar ce privești credeți că mi s'a înfățișat? Același balcon cu bruna lui, aceeași ființă răpitoare cu privirile ei hote și înșelătoare.

Nu-i de tine băte, mi-am dis eu atunci, să proiectăm o călătorie prin împrejurimi și numai așa putem scăpa, ca să nu ne încurcăm ca păiangeni în pînza lui.

Nu-mai de cât am plecat în oraș, unde fără multă ostență am găsit trei gălățeni și cu mine patru, cu care ne-am înteles, să facem o excursiune la pădurea „Mortopol” nu departe de Galați.

Repede am angajat trăsura unui jupân concetățean și făcîndu-ne în scurt preparativele de plecare, peste două ceasuri am eșit din Galați pe bariera Bêrladului. Trăsura noastră ca toate trăsurile birjarilor jidani din Galați era de o înfățișare antică și cu niște mărtoge de cal și un vizitiu neghiob că abia ne țara pe drumul plin de praf făcut acum în urma șocetel ce se ține strună de vr'o două luni încoace ceea-ce ne făcea însă și mai puțină veselie era obiceiul acelu birjar de a opri cu sgomot și tapaj mărtogele sale la fie-care cărciumă sau han ce era în drumul nostru. Se înțelege că nu trecem nici sfert de ceas fără ca să nu întâlnim în cale asemenea sînte locașuri, căci mila Domnului, dacă în țara noastră nu prea sunt biserici, avem în schimb numeroase temple indicate în amintirea pioasă a lui Bachus. Căif dedați cu obiceiul neștrămutat al stăpînului lor, trăgeau singuri, fără a fi conduși, sub umbrările ce de obicei se găsesc în fața te-restrilor mari garnisite cu siraguri de covrigi sau cărnați, și alături cu câte un clondir în care s'a introdus câte un castravete mare, ceea-ce mă făcea în copilărie să mă mir cum de a putut cărcumarul să-l bage înăuntru pe când gura clondirului e mai strîmtă de cât grosimea castravetelui.

(va urma)

Redactor

Cronica săptămînei

În urma încetării din viață a M. S. Impăratesei Elisabeta a Austriei, Regină a Ungariei. Curtea MM. LL. Regelui și Reginei a luat doliu pe timp de 4 săptămîni, cu începere de la 30 August.

D. ministru al instrucțiunii publice va adresa o circulară profesorilor cari se află în concediu în străinătate, prin care le face cunoscut că cu începere de la 1 Septembrie, suplinitorii vor fi plătiți cu 80 la sută din salariul profesorilor pe care li înlocuiesc.

Se știe că până acum plata se făcea după invoiala dintre profesorul titular cu suplinitorul său.

D. P. Poni, comisar general al României la expoziția din Paris, a primit un avis de la d. Jean Dupuy, președintele sindicatului preselor din Paris, prin care li încunoștințea că un milionar din Paris, anume Osiris, a deșus la sindicat o sumă de 100,000 lei, care să se dea drept premiu autorului lucrării literare celei mai însemnate care va apare până la deschiderea Expoziției.

Lucrarea, fie ea scrisă în ori-ce limbă, va trebui să fie ori un studiu asupra omenirei, ori asupra artei sau asupra industriei universale.

Stațiunea agronomică pregătește pentru expoziția de la Paris o dare de sîmă despre lucrările sale și rezultatele obținute, un studiu asupra terenurilor arabile, studiul principalelor grăne, o broșură asupra industriei zahărului, un studiu asupra viațurilor românești din punctul de vedere economic și al compozițiunii chimice, un studiu asupra laptelui și o colecție de lână din diferite județe.

La ministerul cultelor se lucră un album, care va cuprinde planul tuturor școlilor model din țară. Acest album va fi trimis expoziției din Paris.

Directia generală a C. F. R. a comandat zece vagoane de marfă cu aparate frigorifere pentru transportarea peștelui prospăt în Austria și Germania.

Bastimentele flotilei noastre de rîsboi, încruciaătorul „Elisabeta” și bricul „Mircea”, din divizia de mare, în cursul evoluțiunilor în largul mării, au vizitat porturile bulgare Burgas și Varna, unde s'a făcut marinarilor noștri o foarte frumoasă primire.

La Varna ofițerii bastimentelor noastre au fost obiectul unei deosebite atențiuni din partea A. S. Regale Principei Bulgariei, care a vizitat cu deamănuntul vasele românești, invitînd pe ofițeri la dejun, în splendida sa reședință de vară lângă Varna.

Populațiunea, ca și ofițerii bulgari, s'au asociat la această călduroasă primire făcută marinarilor noștri.

Se zice, că o companie engleză a obținut de la guvernul nostru, concesiunea de a face în delta Dunării toate instalațiunile necesare pentru o cultură întinsă de bumbac. Această companie dispune de un capital de 50.000.000 lei și dreptul de exploatare îl va avea pe timp de 50 de ani.

Lucrările pregătitoare vor dura aproape patru ani.

D. Radian, inspector domeniial, socotind cu drept cuvânt că importarea din străinătate a dogelor pentru confecționarea vaselor necesare conservării vinurilor e o anomalie pentru țara noastră, care posedă mult lemn de stejar, a propus ministerului înființarea a două școli practice de dogărie, alipite pe lângă pepinierile Statului Drăgășani și Odobești. Elevii vor putea fi recrutați dintre aceia ai școlilor practice de viticultură, crește în aceste localități de ministerul instrucțiunii publice.

D. inspector domeniial Radian a propus ministerului de domenii ca în fermele model ale Statului să se crească și oi țigăi negre, de oare-ce sunt robuste și lâna lor e molică și are nerv, tărie și durată. Aceste oi au fost deja importate și în Rusia, iar pentru țara noastră prezintă avantajul necontestabile și sunt superioare raselor străine, importate, cari sunt supuse la bôle.

Marșii a sosit din Rusia o remontă de 119 cai pentru regimentele de artilerie din București, Roman și Focșani.

DIN STEINATATE

Afacerea Dreyfus

Continuă a ține într-o necurmata agitație opinia publică europeană, prin neașteptatele surprize la care poate da naștere.

Generalul Zurlinden, ministrul de război, care fusese însărcinat să studieze dosarul Dreyfus, a remis d-lui Sarrien acest dosar, cu o declarație dîcînd ca este cu hotărîre în contra revizuirii. Dacă cabinetul va persista în ideea sa despre revizuire, generalul Zurlinden își va da demisia.

D. Sarrien a cerut un termen pentru a examina dosarul Dreyfus în întregime.

Ziarele „Rappel“ și „Matin“ spun că la un consiliu de miniștri, d. Faure a sprijinit pe generalul Zurlinden în contra revizuirii procesului Dreyfus; atunci consiliul a amînat pe altă dată ori-ce hotărîre, pentru a evita urmările unei crize.

Ziarele sunt unanime în a privi situațiunea ca gravă.

Manifestul Ducelui d'Orleans

Manifestul lansat ducele d'Orleans și lipit pe toate zidurile Parisului, a produs o penibilă impresie asupra aceloră dintre republicani cari sunt adversarii ai revizuirii. El a fost surprins de acest manifest și cea mai mare consternare se manifestă printre dîșii.

Partizanii revizuirii provocă guvernul Brisson, ca să procedeze contra completistilor monarhiști în mod sumar și fără erutare.

Esterhazy cere bani spre a destăinui

Maiorul Esterhazy se află acum la Londra.

El s'a oferit mai multor mari ziare englezești pentru ca în schimbul a cinci mii pfunzi (125 mii lei), să facă destăinuirii senzaționale, asupra complotului urzit contra lui Dreyfus.

Ziarele engleze n'au primit propunerea lui Esterhazy, de ôre-ce acesta nu e demn de încredere.

Conflict bulgare-turc

La Constantinopol se inaugurează zilele acestor biserica bulgărească. Guvernul bulgar a organizat mai multe trenuri speciale, cu prețuri reduse, spre a înlesni publicului bulgar ca să mîergă în capitala Turciei. Pôrta însă, temîndu-se de ciocniri între greci și bulgari, a oprit trecerea acestor trenuri. Cu privire la această afacere, se scrie din Sofia:

«O notă foarte violentă a fost adresată de guvernul bulgar Porței, în cestiunea trenurilor speciale. Această cestiune se preface într-o acțiune principală și de stat. Bulgarii protestează din răspuțeri contra ordinului turcesc, și vor să obție cu ori-ce preț permisiunea pentru trecerea trenului special. Guvernul bulgar amenință că nu va accepta pe comisarul nou numit la Sofia, menționînd că nu va putea să stăpînescă surescitarea populațiunii și că nu va opri nici demonstrațiunii de stradă contra Turcilor și chiar contra consulatului turcesc din Sofia. Guvernul bulgar dă chiar a înțelege că va fi silit să rupă relațiunile diplomatice cu Turcia.

«Pînă acum Bulgarii se pôrtă cu gândul ca să aranjeze trenurile speciale, chiar și contra voinței Sultanului; lucrul nu este însă cu puțință».

Un imitator al asasinului Luccheni

În ziua de 5 Septembrie, la azilul de bătrîni din Libourne (Franța), un bătrîn de 70 de ani anume François Coiron, imitînd crima lui Luccheni, a lovit, pe când își făcea rugăciunea, pe călugărița superioară a azilului, prin ajutorul unui vîrf de floretă băgată într'un mâner de lemn și a rînit pe o altă călugăriță cari vroia să-l aresteze. Mizerabilul s'a sinucis apoi, tăindu-și gâtul cu un briciu.

Starea călugăriței superioare e foarte gravă, căci arma a sfîșiat plămînul de sus în jos.

Din ancheta făcută rezultă că asasinul Coiron, care era alcoolic și avusese daraveri cu justiția, era foarte exaltat de când citise vestirea asasinului împărătesei Austriei. El amenințase de multe ori cu mórtea pe călugărițe, cari, din cauza purtării lui rele, nu 'l mai lăsa să mătore prin azil.

Vineri Coiron, scăpînd din odaie, s'a strecurat în atelier, unde a lucrat în fața colegilor săi la facerea unei lame pe care a pus-o într'un mâner de lemn, imitînd pila cu care s'a servit Luccheni. Cu această pilă el a comis crima.

Parchetul cercetază acum cu activitate, căci personalul azilului a auzit de multe ori pe asasin pronunțînd cuvîntări anarhiste.

NUVELA

Copilul cel blond

(F. Flaty)

Asemenea unei imense oglinzi, lacul reflecta, în profunzimea apelor sale cristaline, desul frunziș al marilor stejari; nici un val nu-l brăzdează suprafața, nici cel mai mic șgomot nu se ridică de pe malurile lui. Fluturași cu aripi strălucitoare abia îi ating apa în cursa lor vagabondă și fără țintă, pe când mîrgăritărele și myosotisiul, aplecîndu-și tulpinele lor, par'că voesc să aspire puțin din eterna lui recorelă.

În arbori, privighetori și pitulici, cu capul ascuns sub aripă, tac, apăsăți de nesuferita căldură a soarelui. Chiar greierii s'au amuțit, și monotonul lor cântec nu turbură de loc liniștea cea mare.

E ora reparașului: secerătorii și secerătorele, întinși pe iarba, dorm la umbra marilor arbori.

Un copilăș, cu mersul încă nesigur, cu părul blond buclat, cu ochii răjători, un suris fericit pe buzele sale roșii, se îndepărtează încetîncor de mama sa adormită.

Florile cu colorii vii de pe malul lacului îl atrag privirile: el înainteză cu pași mici, avînd ochii plini de dorință, către lungile și verzile tulpine instelate cu pnete de aur.

Tînără mamă, de ce dormi?

Speriate, micile păserele ascunse în iarba de lângă lac, sbor în jurul lui, întinșînd aripiorele lor la caldele raze ale soarelui.

Strălucitorea și parfumată flóre, obiectul dorinței copilășului blond, zace, pălită, pe pămînt; obiectul dorinței lui, nu-l mai place, de îndată ce e în puterea sa.

Ceea-ce vrea acum e să contempleze mai de aproape apa cea limpede ca cristallul, a cărei rîcîlă îl făcu să-și retragă repede piciorușele-î tremurande. Frumosi săi ochi, rîmân un moment ca magnetisați.

Tînără mamă, de ce dormi?

El vrea să mai vadă și pe feea lacului, frumoșa damă a cărei rochie verde, strălucete de diamante și perle, însă pe atît de rea, pe cît de frumoșă, și de care, mama mare, 'i-a făcut o mare frică. El vrea să-î vadă pîrul, atît de frumos și lung, și ochii săi asemenea unor smaralde; el vrea în fine să-î asculte vocea, care, se dîce, e așă de armonioasă în timpul liniștitelor nopți de vară!

Și din nou piciorușele rose ale copilășului cu îngrijitele bucle blonde, se adîncesc mai mult în transparenta apă.

Tînără mamă, de ce dormi?

Micile valuri pe cari le crează, îl fac să surdă; el mai înainteză puțin, și se aplecă agitînd apa cu micile-î mînuțe. În urmă însă se lasă și de acest joc, și florile cele albe de nemphar îi par singurele demne de a fi dorite.

Și copilășul cel blond, cu ochii strălucitori, brațul întins se îndepărtează tot mai mult de mal, piciorușele-î rose dispar, puțin câte puțin și deja vrea să apuce frumoșele flori, când, de odată se aude un mic strigăt, strigăt de pasere speriată; un mare val se formeză, urmat imediat de cercuri concentrice cari vin încetîncor să se piardă la piciorușele mîrgăritărelelor și myosotisiului de pe mal.

Și lacul, asemenea unei imense oglinzi, acoperi cu apele sale cristaline corpul blondului copilăș, al cărui suflet se duse în cer, ca să întîlnescă sufletele cheruviniilor, frații săi.

De ce te mai deștepti, tînără mamă; copilul tău nu mai este?

INFORMAȚIUNI

Un marș comandat de Prințul Moștenitor

Din ordinul A. S. R. Prințului Ferdinand, cele două batalioane de milițieni concentrate pe platoul de la Cotroceni, au făcut luni un marș pînă la Dragomirești, sub comanda d-lui colonel Hiottu.

A. S. R. prințul Ferdinand a mers în fruntea trupelor.

Sosiți la satul Dragomirești, A. S. R., ofițerii și trupa au prînzit. Fie-care om, ofițer ca și soldat, își adusesese proviziile.

Prințul moștenitor a dat exemplu de sobrietate și simplitate militară scoțînd din săculețele de la șeaua calului o modestă proviziune înfășurată în hîrtie, mîncînd fără furculiță nici cuțit, așezat pe o grîmadă de paie, în curtea unei case țărănești.

Marșul s'a făcut în cele mai bune condițiuni și starea trupei a fost foarte bună, afară de un soldat, care a avut o sincopă fără urmări grave.

Alaltă-ieri și ieri A. S. R. a inspectat din nou cele două batalioane.

—x—

Imprejurările în care apărea „Centrul Dobrogei“ pe timpul când se urmăreau tâlharii cari au prădat mănăstirea lipovenescă de la Slava-Rusă, ne au făcut să scăpăm din vedere pe unul din inteligenții funcționari cari au contribuit mult la stărpirea acestei bande. Acesta e d-l Petre Ionescu, notarul comunei Cara-Omer din plasa Mangalia, grație căruia poterașii organizați și conduși de dînsul au putut prinde pe capul bandei Dumitru Ciapcânu. Tot acest notar a descoperit la perchezitiia făcută, ceasornicul de aur al Episcopului lipovenesc, ce fusese luat de Ciapcânu, precum și cele-l'alte obiecte furate.

Noi ne bucurăm când vedem că notarii din Dobrogea își implinesc ast-fel datoria.

—x—

D-ra Apostoleanu, absolventă cu diplomă a școlii Normale de Institutore din Craiova, și actualmente institutore la Sulina, va fi permutată la școla de fete din localitate în postul creat prin separarea claselor I de a II.

—x—

În urma intervenției d-lui Grădișteanu, șeful oficiului poștal din Constanța, diligența va face una din curse între Constanța și Tulcea, numai Duminecă, în loc de Sâmbăta, după cum era în trecut. D-nu Grădișteanu a avut în vedere atât sporirea veniturilor Direcției poștelor cît și înlesnirea locuitorilor, căci Duminecă, poate și lumea care are ocupații dîlnice să facă lungul drum de la Constanța la Tulcea, fără să piardă o zi de lucru. De alt-fel în tot-d'a-una d-nu Grădișteanu a dovedit că conduce serviciul în capul căruia e pus cu multă pricepere și multă bunăvoință, fapt pentru care 'și-a atras simpatiile tuturilor.

—x—

D-l Oncescu inspector sanitar-însoțit de d-l medic primar al ju, dețului a inspectat Marți 8 ale cu-

rentei orașul nostru. D-sa a rămas deplin mulțumit de starea igienică a orașului.

Proprietarii viilor din „Ceair“ au început deja culesul. Producțiunea vinului e mediocră și ca calitate și ca cantitate.

Maî mulți cai expuși la Constanța vor fi cumpărați de ministrul de război pentru trebuințele armatei.

Ministrul de interne va cumpăra de asemenea câți-va cai pentru jandarmii rurali.

A. S. R. Principele Ferdinand al Bulgariei, a trecut Joi noapte prin Constanța venind cu trenul Express-Orient, și imediat s'a imbarcat pe un vapor Bulgar venit expres pentru primirea A. S. R. când a și plecat spre Varna.

Crima din județul Constanța

In comuna Mahmud-Cuius, din județul Constanța, s'a întâmplat zilele acestea o crimă. Locuitorii Ali Osman, Menli Buri și Asan Abdul Selian, s'au luat la ceartă pentru un lucru de nimic. Cearta degenerând în bătăe Ali Osman luă un cuțit și repezindu-se asupra lui Menli Buri, îi dete o puternică lovitură în abdomen.

Victima cădu la pământ, scaldată în sânge, pe când criminalul o luă la fugă peste câmp.

Menli Buri, într'o stare desperată, fu transportat la spitalul din Cernavoda.

Autoritățile locale începând apoi urmărirea, au prins și pe Ali Osman.

Poșta Redacției

„Unei Muze“ Loco. De, soro! Mare deosebire e între noi. Dvs vă place numai muzica din instrument; noi însă avem o adevărată patimă pentru muzica vocală. Două săbii nu pot încăpea în același teacă.

X. Constanța. Nuvela nu face parale; poezia nici atât. Mai bine apucă-te de alt meșteșug, căci la literatură nu te tale capu.

N. D. Loco. Lasă-l pe fostul Ivanovici în pace, că dacă n'o fi om de treabă, l'invățăm noi cum se mută bariera din loc.

Un răspuns. Loco. Directoru dice că ești; ești și directoru. Prinde orbu, scote-l ochii.

(s) Ștărtice.

CURSELE DE CAI ȘI EXPOZIȚIA

DIN

ANADOLCHIOI (Constanța)

De la deschiderea expoziției și în tot timpul cât a ținut expozițiunea și alergările de cai, publicul a fost așa de mult în căutarea trenurilor, puse la dispoziția publicului de către direcția C. F. R., precum și toate trăsăturile din Constanța și altele venite cu această ocaziune de prin împrejurimi nu erau de ajuns pentru a transporta atâtă lume, așa că mare parte din public, silit să meargă pe jos din Constanța la Hipodromul Anadolchioi formau un cortegiul pompos.

EXPOZIȚIA

Tote obiectele erau expuse pe secțiuni; pentru județul Constanța pe plâși, iar pentru județele Tulcea și Ialomița pentru fiecare câte o secțiune aparte. Au fost aranjate cu așa gust, în cât era o plăcere să se viziteze cu deamănuntul toate obiectele expuse—dar nu era posibil căci au fost expuse miș de bucăți unele mai frumoase ca altele.

Ca să 'mi dau o părere amănunțită în privința tuturor, ar fi trebuit să examinez fiecare obiect în parte ceia-ce nu am putut face—însă după aprecierea mea am putut face următoarele comparațiuni.

1) Orașul Constanța și plasa Constanța, erau reprezentate prin diferite tablouri desemnate, reprezentând figuri și peisaje lucrate în cont de d-șora Ec. Cominovic și Kale, fețe de perne și covorașe mici pictate, covore, perne de plisă și catifea lucrate cu fir și mătase, precum și diferite țesături, ceva broderii și multe articole industriale, așa că era secțiunea cea mai bogată.

Din celelalte plâși au fost expuse țesături, chilimuri, covore și alte lucruri casnice, multe, foarte frumoase. Județul Tulcea a excelat cu mai multe bucăți de lingerie albituri brodate de mână de o fineță lăudabilă. Județul Ialomița cu scórje chilimuri pentru perete foarte frumoase, având niște desemnuri excelente, așa că făceau o podobă frumoasă de vedut acelei secțiuni.

Agricultura și Industria din toate părțile au fost reprezentate excelent.

Cursele de cai

Cursa I. Alergări militare

Pe distanța de 2000 metri, pentru cai din trupa cu schimbul din regimentele Dobrogea și Ialomița—cu 3 premii:

Premiul I. 200 lei; a fost câștigat de soldatul Florea Ion Christea.

Premiul II. 120 lei; a fost câștigat de soldatul Florea Ion.

Premiul III. 80 lei; a fost câștigat de soldatul Oprea Neculas.

Toți din regimentul 9 Călărași.—Constanța

Cursa II. Alergări în trap

Pe distanță de 10.000 metri, pentru armăsari, epe și cai de 6—10 ani, înhămași la căruțe cu 4 premii:

Premiul I. 200 lei; a fost câștigat de Simion Glasar din Osman-Facă.

Premiul II. 100 lei; a fost câștigat de Daniil Kob din satul Mangea-punar.

Premiul III. 70 lei; a fost câștigat de Herom Schnell din Cara-Murat.

Premiul IV. 50 lei; a fost câștigat de Semail Omez din Constanța.

Cursa 3. Alergări comune

Pe distanță de 2000 metri, pentru armăsari, epe și cai de orice vârstă, cu 5 premii:

Premiul I. lei 100; a fost câștigat de Asin Ali din Biul-biul.

Premiul II. lei 80; a fost câștigat de Sali Salim din Cerna.

Premiul III. lei 60; a fost câștigat de Mologea Mijdabah din Amzana.

Premiul IV. lei 50; a fost câștigat de Memsa Ahmet din Constanța.

Premiul V. lei 40; anulat.

Cursa 4. Alergări în trap

Pe distanță de 10.000 metri, pentru armăsari, epe și cai de 6—10 ani, înhămași la căruțe cu 4 premii:

Premiul I. lei 200; a fost câștigat de Neculae Dumitru din Cerna.

Premiul II. lei 100; a fost câștigat de Stan Șerban din Satu Nou.

Premiul III. lei 70; a fost câștigat de Ștefan Gheorghe din Dăiceni.

Premiul IV. lei 50; a fost câștigat de Neculae Ceabăna din Dăiceni.

Cursa 5. Alergări de fond

Pe o distanță de 6000 metri, pentru armăsari și epe de 5—8 ani cu 5 premii:

Premiul I. lei 500; a fost câștigat de Ismail Hagi Abdula din Danilka, copil de 12 ani.

Premiul II. lei 200; a fost câștigat de Somschedin Balat din Mahmud.

Premiul III. lei 60; a fost câștigat de Storian Acunariac din Cerna.

Premiul IV. lei 50; a fost câștigat de Nalagea Mijdabah din Constanța.

Premiul V. lei 40; a fost câștigat de Ali Muralea din Constanța.

Expoziția vitelor

Tauri, Boi, Vacii, Viței, Cai, Epe, Mânzi, Berbeci, Oi, Capre, Bivolii, Bivoliișe, Porci, Epuri de casă și ceva Pasări au fost aduse din rasele cele mai frumoase, astfel că anul acesta Alergările de Cai și Expoziția în general au avut o reușită excelentă.

Gogu

ROMANIA

PREFECTURA JUD. TULCEA

PUBLICAȚIUNE

No. 8208—3 Septembrie 1898

Domnul Nicolae V. Popa voinde a deschide un stabiliment de băuturi spirtoase, și coloniale în comuna Nicolijel din plasa Măcin.

În conformitatea instrucțiunilor ministeriale inserate prin «Monitorul Oficial» No. 152 din 1867.

Se publică această spre cunoștința generală că, în termen de 40 zile de astăzi să se prezinte la această prefectură acei cari ar avea motive de a contesta moralitatea sau a denunța alte fapte ce ar cunoște că cad în greutatea numelui.

p. Prefect, G. Cornescu

p. Secretar, C. Văntu

Aparatul Electric

„SANATATEA“

inventat de

ION PETRESCU-CARPINIȘEANU

Cu mult superior tuturor celor din străinătate, fiind construit în toate părțile lui după principiile științei adevărate; modele de diferite mărimi și forme, spre a satisface exigențele variate ale publicului, vindecă: boala de stomac, Reumatism, boala de ochi, de urechi, boala nervoasă în genere și are o influență imediată și salutară asupra organelor Genito-Urinare și prin stimulațiunea ce imprimă tuturor funcțiunilor organismului, dându-le o mare vitalitate, îl face apt a elimina principiile tuturor bolilor, ori ce numire ar avea.

Modele cu prețuri de la 3—6 lei se află de vânzare în Constanța la librăria d-lui D. Nicolaescu.

FABRICA DE APE GAZOȘE CHIMICE PURE

Alexandru Andreescu

— FARMACIST —

Luând însumi direcțiunea fabricii, fac cunoscut numeroșii mei clienți și onor. public, că am montat-o din nou cu diferite aparate sistemul cel mai nou și nu întrebunțez în fabricațiune de căi acid carbonic lichid.

La Tipografia Dimitrie Nicolaescu din Constanța, se execută ori-ce lucrări atingătoare de această branșă.

Papier HIGH-LIFE

Fumez-le

PANAMA

DOUCEUR

FINESSE &

SOLIDITE

On ne fumez pas.

Depôt G-1: Creanga & Comp. — București, Str. Șepcarilor.

Hărta „Panama“—un produs cu totul special al fabricilor Abadie din Franța,—este fabricată din olandă amestecată cu orez, din care s'au extras cu deservire bambacul, ținându-se chimicește seamă de cantitatea de grăsime și de aromă a tuzunurilor românești, scrupulos analizate în laboratoarele d-lui Pasteur savantul bacteriolog din Franța. Deci, 1) Nu începe țigara; 2) Nu stinge țigara de fel; 3) Nu sparge gâtul.

Garanții complete și legale în contra falsificării.

NOUA LIBRARIE ȘI PAPETARIE „ROMANA“

— BABADAG —

VICTOR WELTER

Am onore a aduce la cunoștința Onor. Public și în special d-lor: Invățători, Primari și Notari din prin comunele rurale, că cu începere de la 1 Iunie 1898, am deschis și asortat, noul meu magazin cu tot felul de material necesar cancelariilor ori cărei autorități.

Asemenea am adus un mare asortiment de cărți școlare, literare și științifice, precum și un stoc considerabil de rechizișe școlare, toate în vederea premiilor de ast-timp pentru elevi, prețuri foarte avantajoase.

TABLOURILE

M. M. L. L. Regele și Regina și A. A. L. L. R. R. Principele și Prințesa României

Precum și diferite altele cu peisaje

Se află de vânzare la Librăria D. Nicolaescu, din Constanța.

Girant responsabil: I. POPOVICIŪ.

TIP. „ROMÂNĂ“, DIMITRIE NICOLAESCU.—CONSTANȚA